

op een (overigens zoover mij bekend nog bij niemand ingekomen of te verwachten) eventueel verzoek.

Hooren de lezers dus niets meer van mij, dan weten ze met zekerheid, dat van een voldoen aan wat Den Haag-West wilde, niets gekomen is. Tenzij men meenen mocht, dat Den Haag-West alleen maar aan anderen heeft gedacht dan aan ondergeteekende. Wat uit het stuk niet af te leiden viel.

Het leek me goed, waar Den Haag-West in het openbaar sprak, inzake deze praelabele kwestie evenzoo te handelen. Legendes zijn er al te veel.

En samenspreken heb ik natuurlijk al herhaalde malen gedaan, vóórdat Den Haag-West het noodig vond, daarover zoo geruchtmakend te schrijven.

K. SCHILDER.

Kampen, 3 Juli 1935.

UIT HET POLITIEKE EN SOCIALE LEVEN

De Beginselverklaring der C. D. U.

's Gravenhage, 29 Juni 1935.

Den Hooggel. Heer Prof. Dr K. Schilder, Redacteur van „De Reformatie“.

Geachte Professor,

Mijn beschouwing over het accouchement der beginselverklaring van de C. D. U., blijkbaar door U doorgegeven in een vergadering, heeft de C.D.U.-ers, althans in Almelo, nogal zwaar geraakt. Zóo zwaar, dat zij zich nu trachten te dekken achter staketsels, waarop ze het leelijke woord „leugen-campagne“ hebben gekalkt.

Wie liegt er?

Zij, die vóór die barricade staan, of zij, die er achter neerhurken? Ik weet het niet!

Heb ik gelogen?

Zoo ja, dan deed ik het „in commissie“, zooals de volksmond wel eens zegt.

In „De Standaard“ van 25 Februari j.l. stond het verslag van het congres der C. D. U. Daar leest men woordelijk:

„Bij de discussie hierover wees Ds Faber er op, dat Ds Buskes, Prof. Heering en Ds Hugenholtz bij de behandeling der beginselverklaring geadviseerd hebben, die positief te houden, om de Christelijke arbeiders te vangen.“

Deze passage heb ik in „Nederland en Oranje“ geciteerd; met verzwijging nog wel van de motivering in de laatste zinsnede, omdat ik die minder achtenswaardig vond voor de C. D. U. en haar

verloskundigen en ik mijn beschouwingen zoo zakelijk mogelijk wilde houden.

Merkwaardigerwijze stemt het verslag van „De Strijder“ (9 Maart '35) in hoofdzaak met dat van „De Standaard“ overeen. Alleen wordt daarin niet vermeld de hierboven door mij aangehaalde opmerking van Ds Faber; wel zijn uitspraak, „dat, wie met de beginselen instemt, zich noemen mag zooals hij wil“.

Nu van tweeën één!

OF de verslaggever van „De Standaard“ is met de waarheid in conflict gekomen. Maar dan begrijp ik niet, dat van de zijde der C. D. U., die er anders nogal als de kippen bij is, gewacht werd met de wraking van deze mededeeling, totdat U ze uit de tweede hand had doorgegeven. De kopstukken der C. D. U. lezen zeker wel „De Standaard“.

OF de heer Ds Faber heeft op het congres fabeltjes verteld. Dit laatste zou men moeten afleiden uit het feit, dat in een strooibiljet van de C. D. U. te Almelo de volgende brief is afgedrukt:

Leiden, 24 Juni 1935.

Zeer geachte Heer,

De door Prof. Schilder geuite bewering, die U mij meedeelt, heeft mij zeer verbaasd. Ik hoor haar voor het eerst.

Ik kan u verzekeren, dat ik de toestandkoming van de beginselverklaring der Chr. Dem. Unie noch rechtstreeks, noch zijdelings heb beïnvloed. Niemand heeft mij er ooit in gekend en ik heb mij er nooit in gemengd. Ik wist zelfs niet, dat Ds Buskes eraan heeft meegewerkt.

Vertrouwende, dat deze verklaring voldoende zal zijn om aan dit praatje een einde te maken.

Hoogachtend,

Uw dw.

G. J. HEERING.

Maar waarom is dan niet aanstonds ten congresse Ds Faber op de vingers getikt wegens zijn gewelddoan aan de waarheid?

Waarom moest ook dan met tegenspraak worden gewacht, totdat men gelegenheid kreeg enkele Anti-Revolutionairen ermee aan de kaak te stellen?

Laten we kalm blijven, Professor! U noch ik hebben geweld gedaan aan de waarheid, zooals ze zwart-op-wit en onweersproken vóór ons staat. En aler nu in deze zaak klaarheid is gebracht, blijft het voor mij: Wat ik geschreven heb, heb ik geschreven.

Daarna zal ik gaarne in „Nederland en Oranje“ dat geschrevene rectificeren.

Met bekende hoogachtung, Professor,

Uw dienstw. R. A. DEN OUDEN.

Naschrift. In ons blad wees ik reeds op de groote woorden der C. D. U.-schrijvers in Almelo. Hoewel mijn eerste stukje precies aangaf, uit wel-

bewijs voor de continuïteit in het werk van Jezus Christus.

En nu deze dingen alzo zijn en ons voor oogen komen te staan, ontwaren we de bedoeling van het accent, dat in vs. 2 ligt op de verkiezing door Christus van Zijn apostelen, door den Heiligen Geest. Hoewel op dezelfde bladzijde het verraad van één van die twaalf niet kan worden verzwegen, zoo is toch die verkiezing te handhaven. Gelijk Christus zelf haar in Joh. 6:70 gehandhaafd heeft: „Heb ik niet u twaalf uitgeverken? en een uit u is een duivel“.

Wat er geschied is in Jeruzalem ten dage van Judas' verraad en Christus' veroordeeling en van Zijn lijden en sterven, wordt niet genegeerd. Dat is niet lastige oude plunje, die zoo spoedig mogelijk vergeten moet worden. Dat is in menig opzicht voorbij, maar — en hier komt Christus uit in Zijn verheerlijking — het is overwonnen. Het is nog beter zóó te zeggen: In Zijn vernedering en onder al de aanvallen, die op Hem en Zijn werk gedaan zijn, heeft Christus niets verspeeld. Hij heeft niets verloren, van wat de Vader Hem gegeven heeft.

Handelingen 1 zet al deze dingen voor onze aandacht. Zoo wordt het tooneel geësceneerd, waarop in Handelingen 2 de uitstorting van den Heiligen Geest geschiedt. Dit nieuwe heilsfeit zal slechts te verstaan zijn in zijn continuïteit met vorige heilsfeiten. De Heilige Geest zal het uit Christus nemen.

• • •

Met name in het verhaal van de verkiezing van Matthias ontwaren wij Christus, die in Zijn gemeente de band bewust maakt, die tusschen heel Zijn vroeger werk en hun straks vervulde verwachting van den Heiligen Geest ligt. In deze verwachting is de gemeente actief. Ze gaat een vacature vervullen.

Want juist het levend besef, dat in Hand. 1 blijkt te bestaan van de door geen opstanding en hemelvaart in de schaduw gestelde betekenis van wat Christus van den aanvang van Zijn ambtswerk aan verricht heeft, doet een vacature gevoelen in den kring der apostelen. Ze zien hun kring rond en tellen. Maar ze komen niet verder dan elf apostelen. Meer namen kan vs. 13 niet noemen. Men kan het begin van vs. 14 met een gebaar van hulpeloosheid lezen. „Deze allen“. „Dat zijn ze allen. Meer zijn er niet“. Er is er één meer

ken hoek de wind woei, gaan de heeren ieder erbij halen (Prof. Heering, Ds Hugenholtz), en ieder beschuldigen (de anti-revolutionairen) behalve zichzelf en Ds Faber. Prof. Heering heb ik inmiddels reeds geschreven, dat hij beter zou gedaan hebben, indien hij eerst eens geïnformeerd had. Den Heer Den Ouden, wiens zeer noodzakelijke polemiek altijd zeer nuttig werkt, dank ik zeer voor zijn toelichting.

Tegen de N. S. B.

Eenige maanden geleden hebben wij een aanbeveling geschreven voor de brochure van den heer J. T. Meesters tegen de N. S. B. Het was een open brief aan Ds G. Hofstede.

Gaarne vestig ik de aandacht er op, dat van deze brochure een herdruk verschenen is, met naschrift van den auteur. Ook om dit naschrift vestig ik nog eenmaal op dit goed geschreven werkje de aandacht, en beveel ik de lezing aan.

K. S.

MUZIKALE KRONIEK

Verkleurde cultuur-kiek.

„Die Volkskultur in Holland hat durch das puritanische Treiben der Kirche schweren Schaden gelitten. Sang und Tanz, Spiel und Volksbrauch sind, wo man konnte, ausgerottet worden. Die Glocken wurden bis auf das Latiten beim Begräbnis, zum Schweigen gebracht. Die heftigsten Eiferer hätten am liebsten auch die Orgel verbannt. Bei dieser allgemeinen Entfärbung des Volkslebens haben übrigens wahrscheinlich die Mennoniten ebenso eifrig mitgewirkt wie die Calvinisten.“

(Prof. Dr J. Huizinga — „Holländische Kultur des siebzehnten Jahrhundert“ — bl. 31/32.)

Dat staat daar nu allemaal wel, met nog veel meer leelijks erbij, maar, vragen wij, hoe komt men toch aan al die dingen?

Het is heusch geen overdrijving onzerzijds als we beweren, dat we in dien tijd nog nooit iets gemerkt hebben, dat in de verste verte ook maar lijkt op wat Prof. H. vertelt over „allgemeinen Entfärbung des Volkslebens“.

Want wat is er dan verkleurd?

Toch zeker hoegenaamd niets!

Men kan gerust aannemen dat er nooit een florissanter tijd geweest is voor de muziek in het

gewees. Zijn plaats is er nog, al is ze vacant.

Wat Petrus daar dan over zegt en de wijze, waarop zijn woorden ontvangen worden, toont dat de apostelen zich daar plotseling bewust worden van hun roeping. Met z'n twaalf zijn ze indertijd uitgeverken; die tijd is lang voorbij, nochtans is het kruis van hun Messias geen hiaat tusschen hun bestaan van nu en van toen, want Zijn kruis is hun geopenbaard als Zijn overwinning. Maar dan kunnen ze nu ook niet anders dan met z'n twaalf zijn, vanwege hun roeping. Christus heeft hen eens verkoren; evenzoo veel in getal als er stammen van Israël zijn. Toen heeft Hij in hen gegrepen naar Israël. En nu heeft wel Israël Hem verworpen en uitgeleverd, en zoo kwam daar Zijn kruis te staan; maar dat Hij is opgestaan van dien kruisdood wil niet zeggen, dat Hij met het vorige afgedaan heeft. In deze opstanding wordt de betekenis van Zijn werk van toen vol. De hoon, die Israël zijn Messias heeft aangedaan, is vrijdeld in de verheerlijking van Jezus Christus. De greep van den Messias naar Israël is nog even zeker. Daarom moet hun getal weer twaalf zijn.

Nu heeft de redding van Israël hen immer bekoord. Hun vleeschelijk ideaal ervan was aan het kruis versplinterd. Doch daarmee waren ze door God niet gedupeerd in hun hopen op Zijn toezeggingen. Integendeel, daarin had God hun verwachting gered uit de verstikking in de doelstellingen van hun vleesch. Zoodoende herinnert Christus hen aan het werk van Johannes den Dooper, die het komende Koninkrijk gepredikt heeft, en een gereinigd hopen voor Israël spreekt zich uit in hun vraag: „Zult gij in dezen tijd aan Israël het koninkrijk wederoprichten“, (vs. 5 en 6). In Zijn antwoord wijst Christus de verwachting van het Koninkrijk niet terug. Alleen maar, ze zullen in bezigheid moeten verwachten, getuigen zijnde,.... en dan beginnen in Jeruzalem (vs. 8).

Wanneer dan in het verhaal van hun activiteit in Matthias' verkiezing het gemis van den twaalfden man hen blijkt te ontroeren, wordt ons gegeven het bewijs dat in hen behouden is — en nu na Golgotha en na Paschen en na de Hemelvaart en in den dag der verwachting des Heiligen Geestes — het idealisme voor het verbond, dat de Heere gemaakt had met Zijn volk Israël.

Want het is toch eigenlijk wel aan alle kanten

particulier volksverm:

Wil mei maar eens al de muz. van buiter de muziek recht begrepen boeken wa zich vern

En kijkt Hollandsel er van n op Thorbe den en bli

En als n en stadsm te doen w en adem meien, dan dan Prof.

Men kan uit Ds Sa onder de Haarlem, gedicht ui

„De vrolyc Die lieve v Die aenge Geniet hie Treed 't so

En tot geer Ons volk i Of anders:

ZEN

Di

De Duit door. Zij er moeilij woonlijk i in ons eig zorg geplu te komen. ken heeft inkomsten practijk c brengt dar

een wond apostel tus, die a hen gewee werk gezet En waarto vulling ne het niet a op naar b en de veld het niet a door diake en blijken komen.

Bovendien uitvallen zijn verdw later eer hannes, d zwaard va vacature g vanger en getrokken, man niet wel toch d was, en c gemist“ ko

Wat doe wanneer z tot de elf

Het ver gevolgen van Judas van Zebec geven. In reële v nomen we zitten op 19:28). H niet verij ander kar geschieden vrees voor apostelkric lost wordt is. Christu de twaalf aan Israël Rechter v

POPULAIR-WETEN - SCHADDELUKE SCHETSEN

De Verkiezing van Matthias.

Hand. 1:15—26.

Heel het eerste hoofdstuk van de Handelingen der Apostelen grijpt terug naar „al hetgeen Jezus begonnen heeft beide te doen en te leeren, tot op den dag, in welken Hij opgenomen is“. Zoo is het één doorlopend betoog tegen de stelling, dat in het werk van den Heere Jezus Christus, hetzij door de opstanding hetzij door de hemelvaart, een kloof zou zijn, die onoverbrugbaar uit elkaar houdt wat Hij deed in Zijn vernedering en wat Hij bezig is te doen in Zijn verhooging.

Wel heeft Hij Zich na Zijn lijden, dat op den dood uitliep, levend vertoond, en is Hij bezig ook dan nog met zijn jongeren te onderwijzen (vs. 2); en is Hij daarna opgenomen in den hemel, om vandaar weder te komen, doch het ware ongelooft om van Zijn arbeid steeds de Vleeschworping iets prijs te geven. Het geloof in den verheerlijkten Christus verdraagt juist niet de gedachte van de verijdeling van iets van Zijn werk.

Daarom is in den mond van den verheerlijkten Christus de herinnering aan de belofte des Vaders, die de discipelen van Hem gehoord hebben (vs. 4); ook de herinnering aan den doop van Johannes (vs. 5); en onder dat gezichtspunt moet ook gezien worden het geloofswaagstuk van Petrus, om in den discipelenkring weer op te halen het verraad, dat Judas heeft gepleegd. Er is geen spoor van een isoleeren door Petrus van den kring van toen; den kring der eendrachtelijk volhardenden in bidden en smeeken en der verwachters van den Heiligen Geest, van den kring dergenen, die eertijds met Jezus waren en de bediening van het Apostelschap hadden verkregen. Daarom mag ook de voorwaarde, die in vs. 21 en 22 gesteld wordt voor de verkiezbaarheid tot apostel, en die inhoudt, dat de eventuele plaatsvervanger van Judas „al den tijd, in welken de Heere Jezus onder de jongeren in- en uitgegaan is“ met Hem en deze jongeren moet hebben omgegaan en moet kunnen getuigen van wat Christus sprak en deed, ook tóen — daarom mag ook die voorwaarde gezien worden als een